Archeologienota: De verkaveling langs de Diestsebaan te Diest

Vanessa Vander Ginst
Lente Van Brempt

Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: De verkaveling langs de Diestsebaan te Diest

Vanessa Vander Ginst
Lente Van Brempt

Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba

Colofon

Archeologienota: De verkaveling langs de Diestsebaan te Diest

Initiatiefnemer:	INTERTOPO bvba
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst & Annelies De Raymaeker
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst Lente Van Brempt
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2020, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel **1**

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek **3**

1.1 Beschrijvend gedeelte *3*
1.1.1 Administratieve gegevens 3
1.1.2 Archeologische voorkennis 6
1.1.3 Onderzoeksopdracht 6
1.1.4 Beschrijving geplande werken 7
1.1.5 Werkwijze en motivatie bronselectie 10

1.2 Assessmentrapport *11*
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied 11
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied 16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied 24
1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie) van het onderzochte gebied 27
1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen 28

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen **31**

2.1 Administratieve gegevens *31*

2.2 Gemotiveerd advies *33*

2.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem *33*
2.3.1 Aanleiding van het vooronderzoek 33
2.3.2 Resultaten bureauonderzoek 34
2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen 35
2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie 36
2.3.5 Onderzoekstechnieken 39
2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk 42

Bibliografie **43**

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	**2020D211**
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande verkavelingsvergunning voor de verkaveling van een terrein van ca. 4.248 m^2 op de hoek van de Diestsebaan en Postbaan te Schaffen, deelgemeente van Diest. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de geplande werken 1.000 m^2 of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst OE/ERK/Archeoloog/2015/00030 Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Diest, Schaffen, Diestsebaan 42 (Fig. 2.1) Bounding box projectgebied: punt 1: x=199925, y=187720 punt 2: x=199999, y=187819 Diest, Afd. 5, Sectie O, percelen 98W6 & 98M6 (Fig. 2.2Fig. 1.3).
Relevante termen[15]:	Diest, Schaffen, Demerland, bureauonderzoek
Bebouwde zones:	Perceel 98W6

[15] Thesaurus: https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

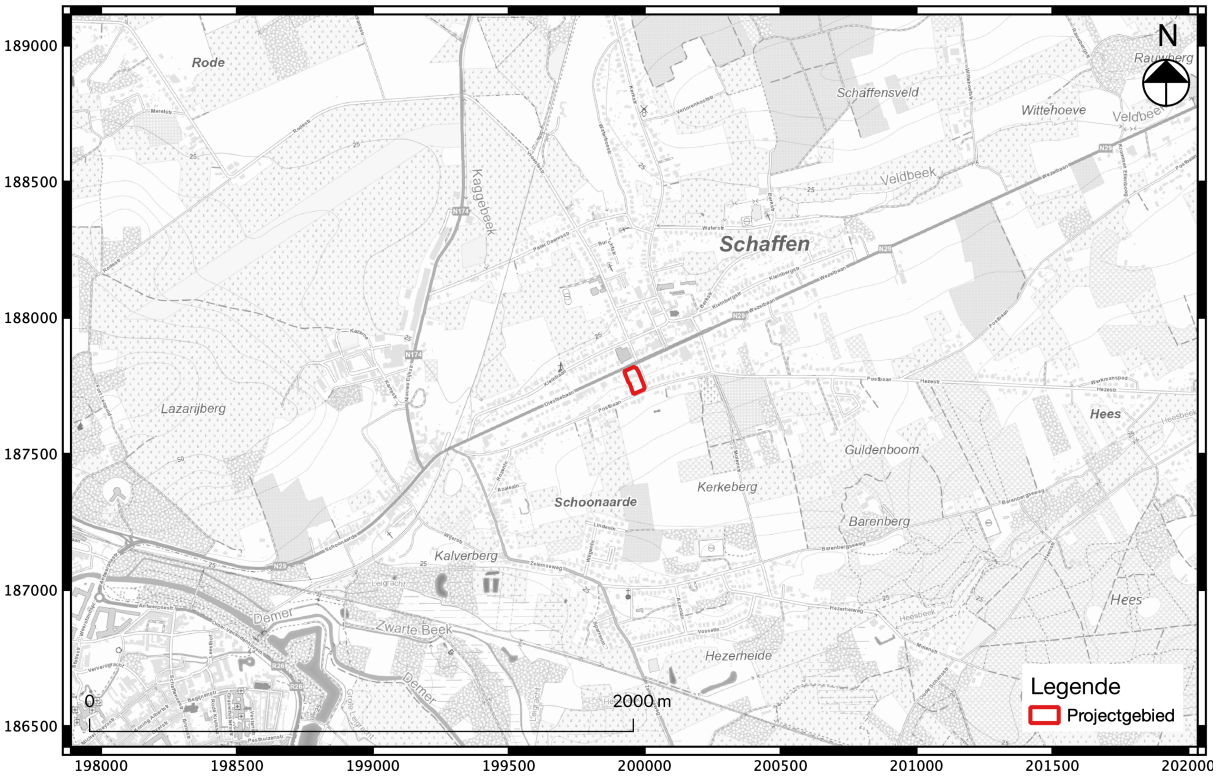

Fig. 2.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied.

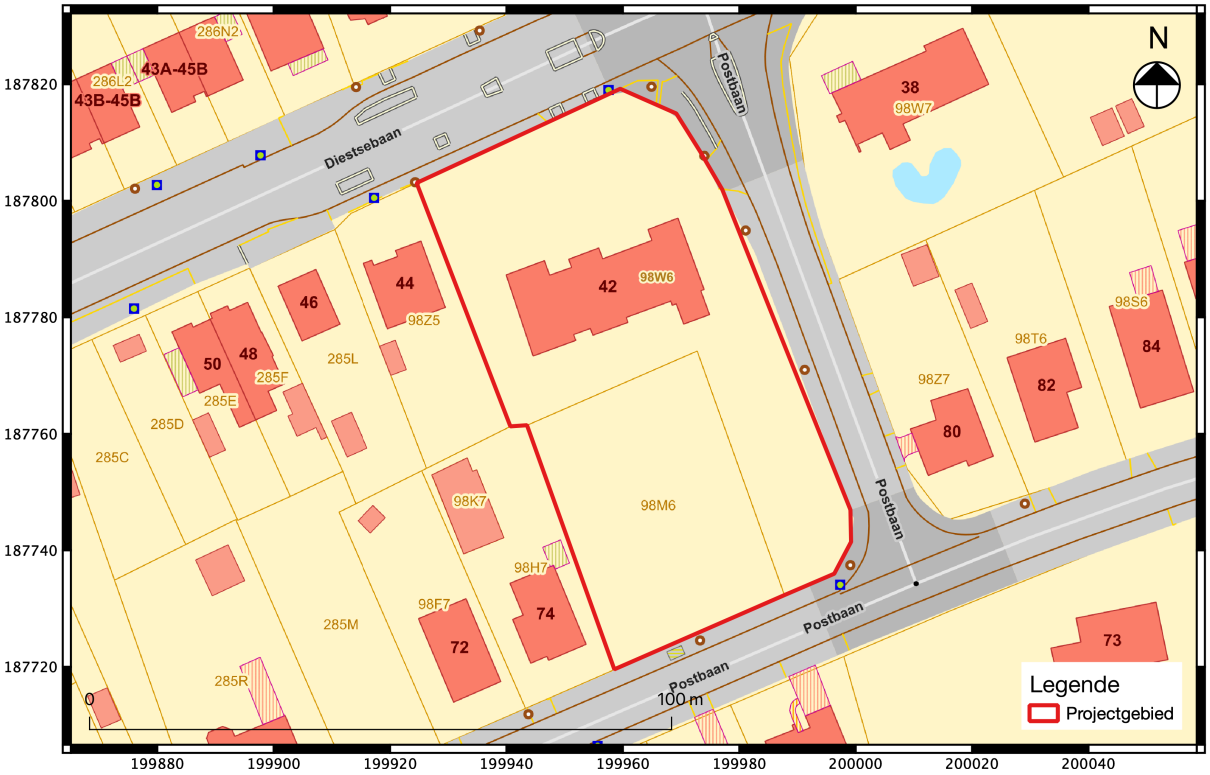

Fig. 2.2: Uittreksel van het kadasterplan met afbakening van het projectgebied en vergunningsgebied.

Fig. 2.3: De meest recente luchtfoto met situering van het project- en vergunningsgebied.

2.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (projectcode: 2020D211) blijkt verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig, omdat onvoldoende informatie is gegenereerd om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor een archeologische opgraving en/of behoud *in situ* van aanwezige archeologische waarden. De aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats kan op dit moment immers niet met zekerheid worden aangetoond.
Afgaande op de geraadpleegde (cartografische) bronnen kan worden geconcludeerd dat ook dit terrein beschikt over een mogelijk archeologisch potentieel voor de aanwezigheid van grondsporensites uit alle periodes vanaf het finaal-neolithicum tot en met WOII. Deze verwachting kan worden vooropgesteld voor de uiterst noordelijke zone en zuidelijke helft waar tot op heden geen structurele bodemverstoring heeft plaatsgevonden. De 20ste-eeuwse villa en toebehoren hebben mogelijk het bodemarchief van het terrein gedeeltelijk verstoord, waardoor de verwachting voor archeologische waarden in deze zone eerder minimaal is. De concrete verstoringsdiepte is echter moeilijk in te schatten zonder verder onderzoek.

2.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

2.3.1 Aanleiding van het vooronderzoek[16]

[16] Voor een gedetailleerde en met plannen geïllustreerde omschrijving van de geplande werken, zie paragraaf 1.1.4 *Beschrijving van de geplande werken*.

Deze archeologienota kadert binnen een geplande vergunningsaanvraag voor de verkaveling van een deels bebouwde zone langs de Diestsebaan en Postbaan te Schaffen, deelgemeente van Diest. Deze verkaveling zal plaatsvinden op een gebied van ca. 4.248 m^2. Er worden 5 loten gerealiseerd (Fig. 1.6). Lot 1 omvat het noordelijke en centrale deel van het terrein, waarop twee woonblokken opgetrokken zullen worden. Loten 2 tot 5 omvatten het zuidelijke gedeelte, langs de Postbaan. Op deze loten worden 4 rijwoningen gepland. De exacte verstoringsdiepte is afhankelijk van het ontwerp, maar er wordt uitgegaan van een totale verstoring van het volledige projectgebied.

Voorafgaand aan de geplande werken dienen de bestaande bebouwing en verharding te worden afgebroken.

2.3.2 Resultaten bureauonderzoek

Het projectgebied is gelegen langs de Diestsebaan te Schaffen, op een afstand van ca. 1,6 km ten noordoosten van de stad Diest. Het terrein situeert zich aan de zuidelijke grens van de archeo-regio van de Kempen, in de nabijheid van de (zand)leemstreek.
Hydrografisch gezien behoort het projectgebied tot het Demerbekken. De Demer stroomt op een afstand van ca. 1,4 km ten zuidwesten. De meest nabijgelegen waterlopen zijn de Kakkepoel/Kaggebeek (ca. 500m ten westen) en de Veldbeek (ca. 530m ten noordoosten). Beide waterlopen treffen elkaar op ca. 1,5 km ten noorden van het projectgebied, en stromen vervolgens verder in noordelijke richting naar de Kleinebeek/Grotebeek. De Kakkepoel/Kaggebeek ontspringt op ca. 580 m ten zuidwesten van het terrein, en heeft een tweede bron ca. 250 m ten noordwesten.
Het plangebied situeert zich in een relatief laaggelegen zone (ca. 28-32,5 m TAW) in het landschap, op de overgang van de beekvallei van de Kakkepoel/Kaggebeek en Veldbeek (ca. 20-25 m TAW) ten noordwesten en een lage heuvel (ca. 45 m TAW) ten zuidoosten. Op het projectgebied is ten gevolge een stevig hellend reliëf waar te nemen van zuidoost naar noordwest, in de richting van de beekvallei, met een hoogteverschil van ca. 4,5 m.

De geologische ondergrond van het projectgebied bestaat uit sedimenten van de Formatie van Diest (code Di). Deze mariene formatie wordt gekenmerkt door groen tot bruin zand, is heterogeen met meerdere grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken en kleirijke horizonten, heeft een schuine gelaagdheid, en is glauconietrijk met micarijke horizonten.
Volgens de quartair geologische kaart is de ondergrond vervolgens afgedekt door eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk het Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het Quartair.
Volgens de bodemkaart bevindt het projectgebied zich voornamelijk in een zone met *Zbf*-gronden. *Zbf*-gronden zijn zeer droge tot droge zandbodems met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont.
De noordelijke rand van het terrein staat gekarteerd als *OB*-grond, i.e. een kunstmatige of bebouwde bodem met ongekende opbouw. De zuidelijke rand van het onderzoeksgebied staat gekarteerd als *ZApc*-grond, i.e. een droge zandbodem zonder profielontwikkeling.

Doorheen de eeuwen situeerde het onderzoeksterrein zich net ten zuidwesten van het dorp Schaffen, in een agrarisch landschap met weinig bebouwing. Pas in de 20ste eeuw kent Schaffen en omgeving een sterke toename van bebouwing, waarbij het projectgebied ruimtelijk dan toch zal deel uitmaken van het dorp. Ook het terrein zelf werd deels bebouwd en verhard over een totale oppervlakte van maximaal 1.300 m^2, met een aanzienlijke maar dusver ongekende bodemverstoring als gevolg. Het overige terrein is onbebouwd en doet dienst als groenzone.

In de omgeving zijn er enkele archeologische vindplaatsen geregistreerd, waar laatmiddeleeuwse munten of een grafveld uit de late bronstijd bij toeval werden aangetroffen. Concrete aanwijzingen van(pre-)historische grondsporensites zijn echter eerder beperkt.

Afgaande op de geraadpleegde (cartografische) bronnen kan toch worden geconcludeerd dat dit terrein beschikt over een mogelijk archeologisch potentieel voor de aanwezigheid van grondsporensites uit alle periodes vanaf het finaal-neolithicum tot en met WOII. Deze verwachting kan worden vooropgesteld voor de uiterst noordelijke zone en zuidelijke helft waar tot op heden geen structurele bodemverstoring heeft plaatsgevonden. De 20ste-eeuwse villa en toebehoren hebben mogelijk het bodemarchief van het terrein gedeeltelijk verstoord, waardoor de verwachting voor archeologische waarden in deze zone eerder minimaal is. Op basis van het bureauonderzoek kan echter niet worden geconcludeerd of deze verstoring tot op het archeologisch vlak rijkt.

Of er werkelijk archeologisch erfgoed aanwezig is binnen de grenzen van het projectgebied, en wat de aard hiervan is, kan op basis van het bureauonderzoek niet concreet vastgesteld worden. Het potentieel op zowel kennis- als datawinst bij verder archeologisch onderzoek is zeer hoog, mede door het gebrek aan systematisch onderzoek in de omgeving. Bijgevolg is verder onderzoek noodzakelijk.

2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Ten gevolge van het bureauonderzoek wordt voor het gehele projectgebied een vervolgonderzoek voorgesteld (Fig. 2.4). De doelstelling van dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem betreft het formuleren van uitspraken omtrent de bewaring van de bodem, de aan- of afwezigheid van één of meerdere archeologische vindplaatsen en de inschatting van het potentieel op archeologische kennisvermeerdering.
Voorafgaand aan dit archeologisch vervolgonderzoek dienen de bestaande bebouwing en verharding afgebroken te worden om het terrein volledig toegankelijk te maken.

Het vooronderzoek in zijn geheel kan als volledig worden beschouwd als er voldoende informatie is gegenereerd om:
- een te bekrachtigen nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staaft.
- een te bekrachtigen nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staaft.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de onmogelijkheid voor een behoud *in situ* staaft en een plan van aanpak hiervoor biedt.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staaft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

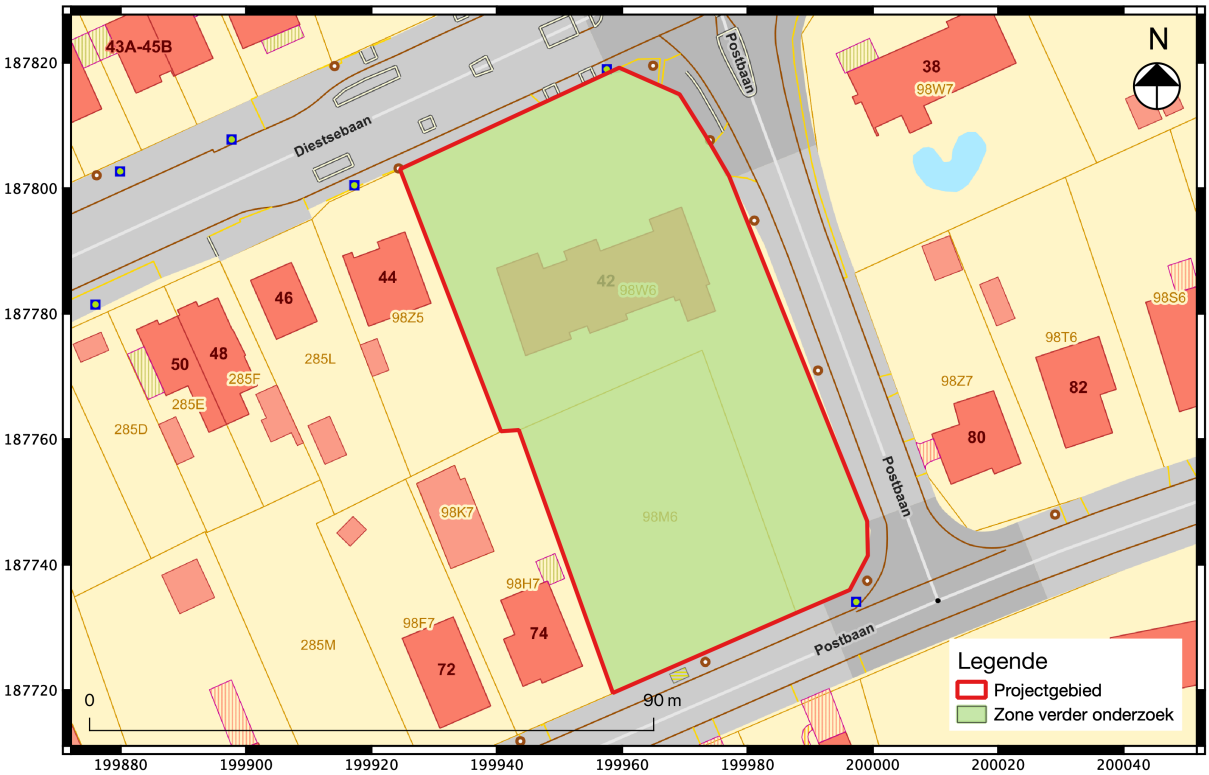

Fig. 2.4: Synthesekaart met aanduiding van de zone geselecteerd voor verder onderzoek.

2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie

De keuzes van de methodes voor verder vooronderzoek en het wel/of niet uitvoeren van deze onderzoeken, worden gebaseerd op de volgende vier criteria:
1° is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?
2° is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein?
3° is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief om de methode toe te passen op het terrein?
4° is het NOODZAKELIJK om deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?

In eerste instantie wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen:

Methode	Mogelijk	Nuttig en noodzakelijk	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Ja	Ja	Op basis van de vooropgestelde archeologische verwachting blijkt het noodzakelijk/nuttig om de aardkundige opbouw en de (paleo)landschappelijke gesteldheid van het terrein te verifiëren. De meest geschikte methode hiervoor betreft een landschappelijk bodemonderzoek, dewelke kan worden uitgevoerd door middel van twee onderzoekstechnieken, met name een booronderzoek en een onderzoek met profielputten. Gezien het meer

			destructief karakter van profielputten wordt steeds de voorkeur gegeven aan een booronderzoek. Zowel de aard als de bewaringstoestand van de bodemopbouw bepalen of de vooropgestelde archeologische verwachting uit het bureauonderzoek gehandhaafd kan blijven. De conservatie van de bodem is recht evenredig met de conservatie van eventuele hiermee geassocieerde archeologische waarden. Indien er sprake is van een intacte of grotendeels intacte bodemopbouw blijft een hoog potentieel voor archeologische vindplaatsen in de vorm van grondsporensites gehandhaafd. Bij vaststelling van een structurele verstoring van de boven- en ondergrond kunnen de terreinen worden vrijgegeven voor uitvoering van de geplande werken.
Landschappelijke profielputten	Ja	Nee/ja	Aangezien de bovengenoemde vraagstellingen beantwoord kunnen worden aan de hand van een landschappelijk booronderzoek is het niet noodzakelijk om deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-baten). Indien er echter onvoldoende lithostratigrafische gegevens verzameld kunnen worden aan de hand van het landschappelijk booronderzoek of in het geval een booronderzoek onmogelijk blijkt, kunnen (ter aanvulling) bijkomende landschappelijke profielputten geplaatst worden.
Geofysisch onderzoek	Nee	Nee	Het is niet nuttig om deze methode toe te passen. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens met betrekking tot de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Deze methode is vooral nuttig op terreinen waar ondergrondse lineaire bodemsporen en (muurwerk)constructies met hoge graad van zekerheid worden verwacht op basis van het bureauonderzoek, wat hier niet het geval is.
Veldkartering	Nee	Nee	Het is enkel nuttig om een veldkartering uit te voeren op een terrein dat doelbewust hiervoor vlakdekkend toegankelijk is gemaakt, hetgeen voor dit specifiek terrein economisch gezien onwenselijk is. Binnen dit onderzoek biedt deze methode tevens geen meerwaarde en zal dit vermoedelijk niet tot kenniswinst leiden.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen:

Methode	Mogelijk	Nuttig en noodzakelijk	Motivering
Verkennend archeologisch booronderzoek	Ja	Nee	Op basis van het bureauonderzoek kan worden aangetoond dat er geen verwachting bestaat voor het aantreffen van een intact bewaarde prehistorische artefactensite. Het projectgebied is niet gelegen in een gradiëntzone of ander gebied waarvoor een verhoogd potentieel geldt. Hierdoor is het niet noodzakelijk om een traject gericht op steentijd artefactensites te voorzien binnen het huidige programma van maatregelen.
Waarderend archeologisch booronderzoek	Ja	Nee	Op basis van het bureauonderzoek kan worden aangetoond dat er geen verwachting bestaat voor het aantreffen van een intact bewaarde prehistorische artefactensite. Het projectgebied is niet gelegen in een gradiëntzone of ander gebied waarvoor een verhoogd potentieel geldt. Hierdoor is het niet noodzakelijk om een traject gericht op steentijd artefactensites te voorzien binnen het huidige programma van maatregelen.
Proefputten i.f.v. steentijd artefactensites	Ja	Nee	Op basis van het bureauonderzoek kan worden aangetoond dat er geen verwachting bestaat voor het aantreffen van een intact bewaarde prehistorische artefactensite. Het projectgebied is niet gelegen in een gradiëntzone of ander gebied waarvoor een verhoogd potentieel geldt. Hierdoor is het niet noodzakelijk om een traject gericht op steentijd artefactensites te voorzien binnen het huidige programma van maatregelen.
Proefsleuven en/of proefputten	Ja	Ja	Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek, dient de veldwerkleider volgens het voortschrijdend inzicht te evalueren of een traject met proefsleuven nog opportuun is, over het volledige terrein of over een deel van het terrein. Er zal met name worden geëvalueerd of de bodemopbouw intact genoeg bewaard is om mogelijk nog sporen aan te treffen. Met deze methode is het mogelijk aanwezige sites met bodemsporen op te sporen en af te bakenen. Een proefsleuvenonderzoek laat ook toe om snel inzicht te krijgen in de aard en bewaringstoestand van de aanwezige archeologische waarden.

			Om een uitspraak te kunnen doen over de totaliteit van het projectgebied, is het nodig een groter percentage van het terrein te onderzoeken (12,5%). Hoewel dit resulteert in een grotere schadelijke impact op het bodemarchief, is deze techniek niet overdreven destructief. Deze methode is nodig om verdere uitspraken te kunnen doen over de eventuele aanwezigheid van een archeologische site op het terrein.

De onderzoeksdoelen zijn succesvol bereikt wanneer de vooropgestelde onderzoeksvragen en de bijkomende onderzoeksvragen die opgesteld worden naar aanleiding van elk *assessment* zijn beantwoord.

Op basis van bovenstaande afwegingen wordt een vooronderzoek voorgesteld dat bestaat uit landschappelijke boringen en proefsleuven over het volledige projectgebied. De zone geselecteerd voor verder onderzoek heeft een totale oppervlakte van ca. 4.248 m^2.
Voorafgaand aan het vervolgonderzoek is het noodzakelijk dat het terrein wordt ontdaan van alle bebouwing en verharding. Daar de diepte van het archeologisch vlak niet gekend is, mogen deze enkel bovengronds verwijderd worden. Hierbij wordt er naar gestreefd om zo weinig mogelijk ingreep in de bodem te veroorzaken.

2.3.5 Onderzoekstechnieken

Landschappelijk booronderzoek: techniek en motivatie

Onderzoeksvragen:
- *Welke zijn de waargenomen bodemhorizonten (beschrijving en duiding)?*
- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
- *Op welke diepte(s) bevind(e)t(n) zich het archeologisch vlak?*

Op basis van het landschappelijk booronderzoek zal het mogelijk zijn om na te gaan welke delen van het terrein in aanmerking komen voor vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven.

Bij de uitvoering van de boringen worden keuzes gemaakt over:
- Het type grondboor
- De diameter van de grondboor
- Het patroon van de boringen
- De afstand tussen de boorraaien
- De afstand tussen boringen in een raai
- De oriëntatie van de boorraaien
- De diepte van de boringen
- De wenselijkheid van het zeven van de boorkern

Deze keuzes zijn afhankelijk van de aard van de ondergrond, de diepte van de boringen, de diepte van de grondwatertafel en de doelstelling en vraagstelling van het onderzoek.[17]

Type boor
De boringen worden uitgevoerd met een edelmanboor met een boorkopdiameter van 7 cm. De boringen worden handmatig geplaatst. Er kan worden gekozen voor mechanische boringen in functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen en/of wanneer handmatig boren onmogelijk blijkt door omstandigheden (grondwater, puin,…).

Boorgrid
Per hectare worden minstens 10 boorpunten voorzien. Er wordt geopteerd om een grid van 30 x 30 m te voorzien. Zo kan een representatief beeld gevormd worden van de aardkundige opbouw van het projectgebied. Er dienen minstens 18 boringen te worden uitgevoerd met een representatieve spreiding over het volledige areaal en captering van alle aanwezige bodemeenheden (Fig. 2.5). Afhankelijk van de terreingesteldheid ter plaatse kan de veldwerkleider de locatie van de boorpunten evalueren en eventueel herlokaliseren. De uiteindelijke locatie van de individuele boorpunten wordt met een landmeetkundige precisie ingemeten.

Boordiepte
De boorprofielen omvatten alle aardkundige eenheden die archeologisch relevant zijn, tot een diepte van minstens 50 cm onder het uitgravingsniveau van de geplande werken (= bufferwaarde) of totdat het tertiair sediment wordt geraakt.

Beschrijving van de bodemprofielen
De bodemopbouw wordt gedocumenteerd conform de bepalingen van het FAO Unesco systeem. Alle boorprofielen worden gefotografeerd op een egale en neutrale achtergrond. De dikte van de afzonderlijke aardkundige eenheden dient zoveel mogelijk in overeenstemming te zijn met de dikte zoals ze zijn opgeboord, met aanduiding van boven- en onderzijde.

Verwerking en interpretatie
Het veldwerk resulteert in een lijst met gevisualiseerde boorprofielen (boorstaten) en daaraan gekoppelde plannen. Er wordt een overzichtsplan opgesteld met weergave van de archeologisch relevante pedogenetische zones en één of meerdere terreindoorsneden. Per vastgestelde pedogenetische zone worden de meest representatieve bodemprofielen beschreven en gevisualiseerd in het tekstgedeelte van de nota. Na afloop van het landschappelijk bodemonderzoek worden eventuele zones afgebakend die in aanmerking komen voor aansluitend vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Terreingesteldheid
De terreinen dienen vrij toegankelijk te zijn en de locaties van de boringen dienen vrij te zijn van begroeiing. Er mogen geen bodemingrepen plaatsvinden in het plangebied vooraleer alle noodzakelijke archeologische onderzoeken zijn afgerond.

[17] Dit alles in overeenstemming met de bepalingen in paragraaf 7.3.2 van de Code van Goede Praktijk.

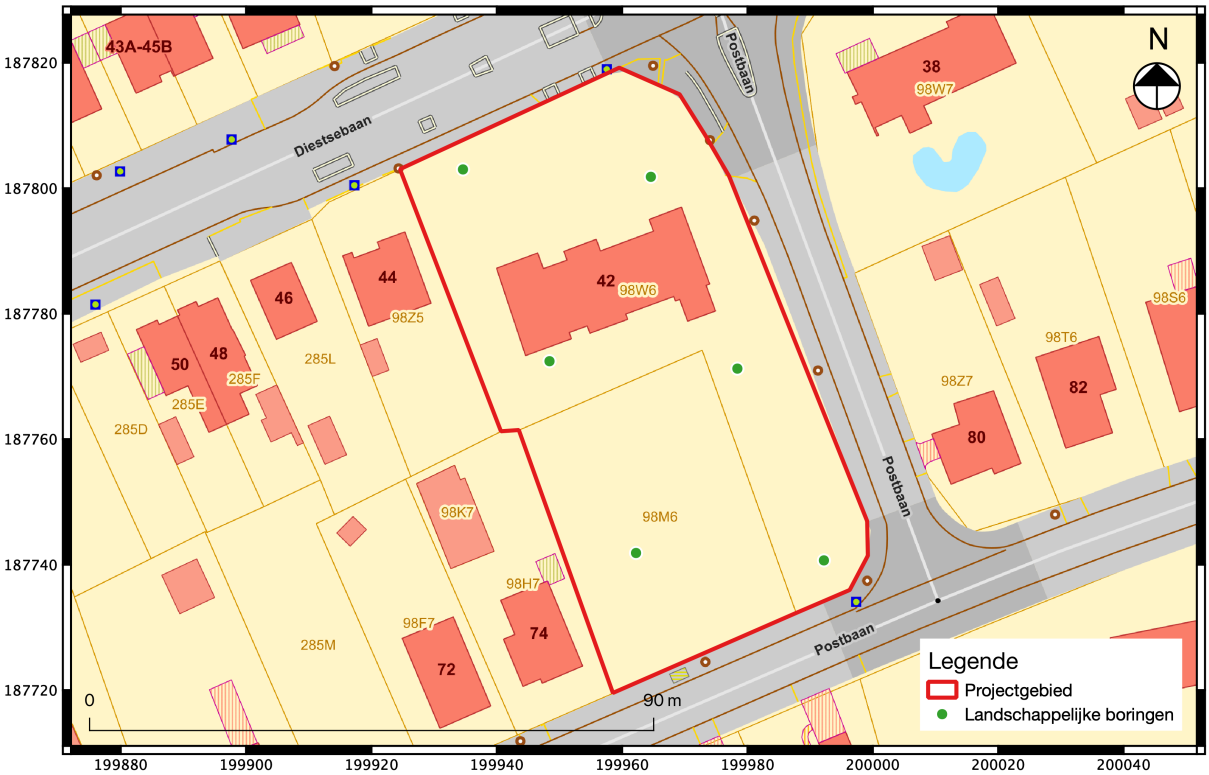

Fig. 2.5: Boorpuntenkaart bij het landschappelijke bodemonderzoek (geprojecteerd op de kadasterkaart).

Proefsleuvenonderzoek: techniek en motivatie

Onderzoeksvragen:

- *Wat is de relatie tot de bodem en de eventuele archeologische sporen?*
- *Zijn er archeologische sporen en/of vondstenconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het projectgebied en zo ja, wat is de afbakening hiervan in ruimte en tijd?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
- *Wat is de aard en datering van de aanwezige archeologische sporen?*
- *Naar welke activiteit of soort site verwijzen de sporen?*
- *Zijn er sporen uit één of meerdere periodes aanwezig?*
- *Is verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, welke zones komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?*

De sleuven worden aangelegd volgens de Code van Goede Praktijk (versie 4.0) hoofdstuk 8.6. Het betreft een site zonder complexe verticale stratigrafie (landelijke context). Omwille van de praktische reden zoals het werken haaks op het terreinverloop en het behalen van een correcte dekkingsgraad, wordt geopteerd voor de aanleg van zes sleuven (Fig. 2.6). De sleuven zullen allemaal een zuidwest-noordoost oriëntatie hebben. Omwille van praktische aspecten zoals snelheid en efficiëntie wordt geopteerd voor 2 m brede, parallel proefsleuven met een maximale tussenafstand van 15 m, gerekend vanuit de centrale lengte-as van de sleuven. De proefsleuven en eventuele kijkvensters worden uitgegraven met een graafmachine met een tandenloze bak.
De sleuven worden aangelegd tot op de archeologisch relevante vlakken. De dekkingsgraad van 12,5 % volgens conventies wordt conform de Code Goede Praktijk opgesplitst in 10 % sleuven en 2,5 % kijkvensters. Indien een archeologische site wordt aangetroffen, worden extra proefsleuven en/of

kijkvensters gegraven om een afbakening van de site te bekomen. Kijkvensters worden gebruikt om sporenconcentraties nader te bekijken, maar ook om schijnbaar lege zones te controleren.

Het steentijdtraject eindigt pas na het volledige prospectie-onderzoek, waaronder het proefsleuvenonderzoek valt. Extra aandacht wordt tijdens het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek besteed aan het aantreffen van lithisch materiaal. Indien tijdens het onderzoek *in situ* bewaard lithisch materiaal wordt aangetroffen, worden deze in 3D opgemeten en geregistreerd. Indien nodig wordt, nog tijdens het veldwerk, het materiaal voorgelegd aan een materiaaldeskundige.

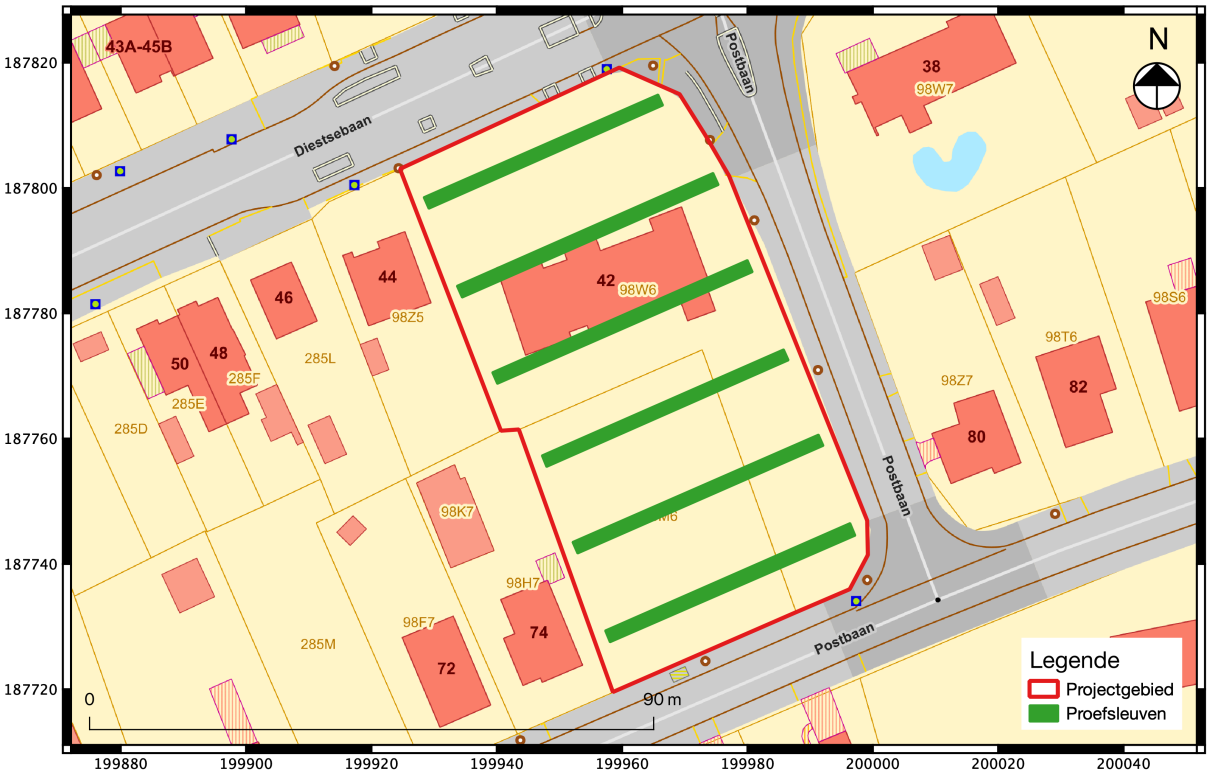

Fig. 2.6: Indicatief sleuvenplan (geprojecteerd op de kadasterkaart).

2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk

Afwijkingen t.o.v. de vooropgestelde bepalingen in dit programma van maatregelen en/of de Code van Goede Praktijk worden niet onmiddellijk verwacht, maar dienen te worden gemotiveerd in het verslag van resultaten bij de nota.

Bibliografie

Literatuur:

BAEYENS, L. & SCHEYS, G. 1958. *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Diest 76W*, Gent.

CLAESEN, J., VAN GENECHTEN, B., AUDENAERT, E., BOUCKAERT, K. & DOUCET, A. 2019. *Archeologienota Diest - Oosterlindeveld*, ARCHEBO bvba, Kortenaken.

ROELENS, F. 2017. *Diestsebaan, Schaffen – Realisatie assistentiewoningen.* Frederik Roelens, Archeologie.

VAN DE KONIJNENBURG, R. 2018. *Diest (Schaffen), Wezelbaan – Deggerspark, verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek*, HAAST bvba, Bree.

VLAAMSE MILEUMAATSCHAPPIJ 2016. *Heraanleg van de Demer door Diest*, Aalst.

Websites:

https://cai.onroerenderfgoed.be/

www.dov.vlaanderen.be

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas

https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie